УДК 338.488.2:640.4; JEL classification: L83, M21, O31 **DOI: https://doi.org/10.36887/2415-8453-2026-3-31**

Жигилій Олена Геннадіївна, аспірант спеціальності «Міжнародні економічні відносини», Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Zhyhylii Olena, Postgraduate Student in the specialty "International Economic Relations", Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Kharkiv, https://orcid.org/0009-0007-2835-8708

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS FOR THE FORMATION AND DEVELOPMENT OF THE EXPORT POTENTIAL OF AGRICULTURAL ENTERPRISES

Жигилій О. Г. Теоретико-методичні засади формування та розвитку експортного потенціалу аграрних підприємств.
Український журнал прикладної економіки та техніки. 2026. Том 11. № 3. С. 177 –181.

Zhyhylii O. Theoretical and methodological foundations for the formation and development of the export potential of agricultural enterprises.
Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology. 2026. Volume 11. № 3. pp. 177 – 181.

Статтю присвячено питанням формування експортного потенціалу аграрних підприємств з урахуванням сучасних умов функціонування аграрного сектору та трансформації зовнішньоекономічного середовища. Актуальність тематики дослідження зумовлена посиленням ролі аграрного сектору у формуванні експортних потоків України, зростанням міжнародної конкуренції, нестабільністю світових аграрних ринків, а також впливом воєнних, кліматичних, економічних, політичних та логістичних факторів. За таких умов наявність значної природно-ресурсної бази не може розглядатися як достатня передумова для забезпечення стійких конкурентних позицій аграрних підприємств на зовнішніх ринках. Дослідження має на меті обґрунтувати теоретико-методичні засади формування та розвитку експортного потенціалу аграрних підприємств з урахуванням чинників сучасного зовнішньоекономічного середовища. Для досягнення поставленої мети в статті визначено сутність експортного потенціалу як інтегральної економічної характеристики, що відображає здатність підприємства формувати, нарощувати та реалізовувати конкурентоспроможні експортні потоки на основі поєднання виробничо-ресурсних, технологічних, інституційних, інфраструктурних і маркетингових можливостей. Обґрунтовано модель формування експортного потенціалу аграрного сектору на засадах природно-ресурсної детермінованості, у межах якої, порівняно з існуючими, ресурсна база розглядається як первинна основа експортної спроможності, ефективність якої залежить від рівня технологічного розвитку та якості управління. Систематизовано основні чинники формування експортного потенціалу за рівнями їх прояву, зокрема зовнішні, безпосередні та внутрішні. Визначено вплив кон'юнктури світових ринків, державного регулювання, поведінки споживачів і конкурентів, стану виробничої та логістичної інфраструктури, технологічного забезпечення, фінансового потенціалу, а також участі підприємств у міжнародних виробничих ланцюгах. Визначено ключові ризики, що супроводжують формування та реалізацію експортного потенціалу аграрних підприємств, серед яких — кліматичні та природні, економічні, політичні та інституційні, а також логістичні. Дослідження їх взаємодії дозволило визначити необхідність комплексного управління ризиками, диверсифікації експортних потоків і ринків збуту, розвитку логістичної інфраструктури та використання адаптивних технологій.

Ключові слова: *потенціал, експортний потенціал, аграрні підприємства, аграрний сектор, зовнішньоекономічна діяльність, конкурентоспроможність, ризики, стратегічне управління.*

The article is devoted to the issues of forming the export potential of agricultural enterprises, taking into account the current conditions of the agricultural sector and transformations in the foreign economic environment. The relevance of the research topic is determined by the increasing role of the agricultural sector in shaping Ukraine's export flows, growing international competition, instability of global agricultural markets, and the impact of military, climatic, economic, political, and logistical factors. Under such conditions, the availability of a substantial natural resource base cannot be regarded as a sufficient prerequisite for ensuring sustainable competitive positions of agricultural enterprises in foreign markets. The study aims to substantiate the theoretical and methodological foundations for the formation and development of the export potential of agricultural enterprises, taking into account the factors of the contemporary foreign economic environment. To achieve this aim, the article defines the essence of export potential as an integral economic characteristic that reflects an enterprise's ability to form, expand, and implement competitive export flows, based on the combination of production and resource, technological, institutional, infrastructural, and marketing capabilities. A model for the formation of the agricultural sector's export potential, based on natural resource determinism, is substantiated. In contrast to existing approaches, the model considers the resource base the primary foundation of export capacity, whose effectiveness depends on the level of technological development and management quality. The main factors influencing the formation of export potential are categorized by their level of manifestation into external, direct, and internal factors. The influence of global market conditions, government regulation, consumer and competitor behavior, the state of production and logistics infrastructure, technological provision, financial potential, and enterprises' participation in international production chains is determined. The key risks accompanying the formation and implementation of the export potential of agricultural enterprises are identified, including climatic and natural, economic, political, and institutional, as well as logistical risks. The analysis of their interaction has made it possible to determine the need for comprehensive risk management, diversification of export flows and sales markets, development of logistics infrastructure, and application of adaptive technologies.

Keywords: *potential, export potential, agricultural enterprises, agricultural sector, foreign economic activity, competitiveness, risks, strategic management.*

Вступ

Аграрний сектор України має вагоме значення для формування експортного потенціалу держави, однак сучасні умови господарювання суттєво ускладнюють реалізацію експортного потенціалу аграрних підприємств. Посилення міжнародної конкуренції, нестабільність світових цін, кліматичні зміни, воєнні ризики та порушення логістичних ланцюгів зумовлюють необхідність перегляду підходів до формування й розвитку їхнього експортного потенціалу.

Проблема полягає в тому, що наявність значної ресурсної бази вже не є достатньою умовою для забезпечення стійких конкурентних позицій на зовнішніх ринках. Експортні можливості підприємств дедалі більше визначаються здатністю поєднувати ресурсні, виробничо-технологічні, інституційні, інфраструктурні та маркетингові можливості, одночасно враховуючи ризики зовнішньоекономічної діяльності.

У зв'язку з цим виникає потреба в подальшому розвитку теоретико-методичних засад формування експортного потенціалу аграрних підприємств як динамічної та інтегрованої системи, здатної адаптуватися до змін зовнішнього середовища й забезпечувати довгострокову конкурентоспроможність на міжнародних ринках.

Проблематиці формування та розвитку експортного потенціалу присвячено велику кількість праць. Так, в праці Якимчук В. Ю. [1] досліджено експортний потенціал агропродукції України крізь призму сучасних викликів і можливостей. В статті Нестерчук А. І. [2] обґрунтовано стан та можливості використання земельних ресурсів України для забезпечення продовольчої безпеки, що дає підстави розглядати земельний потенціал як одну з базових передумов розвитку аграрного експорту. Питання використання земельно-ресурсного потенціалу в умовах цифрових трансформацій висвітлили вчені Калина Т. Є., Ступень Р. М., Арзуманян Т. Ю. [3]. В праці Білоскурського Р. Р. [4] досліджено природно-ресурсний потенціал України та визначено перспективи його використання.

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons CC-BY 4.0

© Жигилій Олена Геннадіївна, 2026

Методичні аспекти розвитку експортного потенціалу аграрних підприємств розглянув Лаврів І. [5], який обґрунтував підходи до його формування. Розвиток категорії та трансформацію наукових поглядів на експортний потенціал аграрного виробництва досліджено в роботі Вдовиченко О. [6], в якій пов'язано еволюцію економічних теорій із сучасними парадигмами розвитку аграрного експорту. В праці Бондар В. Ю. [7] розглянуто експортний потенціал як фактор розвитку підприємств, акцентуючи увагу на його ролі у формуванні можливостей суб'єктів господарювання.

Дослідники Кондратюк О., Стояненко І. [8] проаналізували експортний потенціал агросектора України та визначили ключові передумови його реалізації. Вчені Корженівська Н. Л., Осадчук І. О., Сидорак Я. І. [9] зосередились на функціонуванні експортного потенціалу аграрної галузі в умовах невизначеності та ризиків, що набуває особливої актуальності в сучасних умовах.

Таким чином, ґрунтовний аналіз наукових праць засвідчив наявність сформованого теоретичного базису для формування експортного потенціалу. Варто зазначити, що наявні підходи здебільшого зосереджені на окремих складових розвитку потенціалу: ресурсному забезпеченні, методах оцінювання, конкурентоспроможності та ризиках. Тож, ми вважаємо доцільним розвинути наявні теоретико-методичні засади формування та розвитку експортного потенціалу аграрних підприємств із врахуванням взаємодії ресурсних, виробничих, технологічних, інституційних, інфраструктурних і маркетингових чинників.

Формулювання цілей статті

Метою дослідження є обґрунтування теоретико-методичних засад формування та розвитку експортного потенціалу аграрних підприємств з урахуванням чинників сучасного зовнішньоекономічного середовища.

Виклад основного матеріалу дослідження

Аграрний сектор традиційно виступає рушієм економічного зростання країни, оскільки формує значну частку валютних надходжень і забезпечує продовольчу безпеку як на національному, так і на міжнародному рівнях. Сучасні виклики, особливо посилення конкуренції на світових ринках та вплив воєнних і інституційних факторів, зумовили необхідність переосмислення методичного підґрунтя до формування та оцінювання експортного потенціалу підприємств аграрної сфери.

Ми прийшло до висновку, що експортний потенціал - це інтегральна економічна характеристика суб'єкта господарювання, галузі або національної економіки, що відображає здатність формувати, нарощувати та реалізовувати конкурентоспроможні експортні потоки на зовнішніх ринках на основі поєднання виробничо-ресурсних, технологічних, інституційних, інфраструктурних та маркетингових можливостей, з урахуванням вимог міжнародних стандартів, динаміки світової кон'юнктури та рівня адаптивності до зовнішньоекономічних ризиків.

Специфіка аграрного сектору зумовлює наявність низки особливостей, які визначають логіку формування експортного потенціалу та відрізняють його від потенціалу інших галузей економіки.

Аграрне виробництво безпосередньо залежить від якості земельних ресурсів, кліматичних умов та біологічних процесів, що зумовлює варіативність обсягів виробництва і, відповідно, експортних можливостей. Цілком погоджуємось із думками таких провідних вчених, як Якимчук В. Ю. [1], Нестерчук А. І. [2], Калина Т. Є., Ступень Р. М., Арзуманян Т. Ю. [3], Білоскурський Р. Р. [4], Лаврів І. [5] та інших, щодо того, що Україна володіє значним земельним потенціалом і сприятливими природними умовами, які формують її позиції як одного з провідних експортерів аграрної продукції у світі. Водночас така залежність зумовлює високу чутливість до кліматичних ризиків, що потребує впровадження адаптивних технологій і систем управління ризиками. У праці Лаврів І. [5] визначено, що ресурсна база є первинною основою формування експортного потенціалу, однак її ефективність визначається рівнем її використання.

Проте, справжня потужність експорту виникає не за наявності чорноземів як таких, а з технологічного інтерфейсу, тобто здатності нівелювати кліматичну нестабільність за допомогою інтелектуальних систем управління. За сучасних умов залежність від природи має трансформуватися з детермінанти, що обмежує, у конкурентну перевагу, яка стимулює інновації. На нашу думку, модель формування експортного потенціалу аграрного сектору на засадах природно-ресурсної детермінованості має такий вигляд (рис. 1).

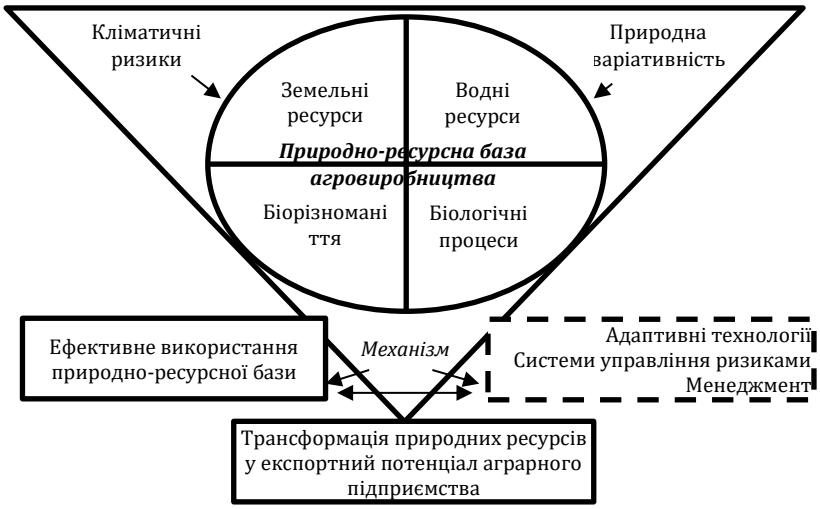

Рис. 1. Модель формування експортного потенціалу аграрного сектору на засадах природно-ресурсної детермінованості
Джерело: авторська розробка

Ресурсна база становить первинний фундамент експортної спроможності агропромислового комплексу України, проте її роль не є самодостатньою. В умовах посилення глобальних кліматичних коливань критичного значення набуває перехід від екстенсивної експлуатації природних переваг до інтенсивної моделі управління ризиками. Ефективність реалізації експортного потенціалу безпосередньо залежить від впровадження новітніх підходів, які дозволяють мінімізувати варіативність обсягів виробництва та забезпечити стабільну присутність вітчизняних товаровиробників на світових ринках.

Сучасні аграрні підприємства функціонують в середовищі технологічної конкуренції, де рівень інноваційності виробництва безпосередньо впливає на якість продукції, її відповідність міжнародним стандартам та можливість виходу на зовнішні ринки. Дослідження Вдовиченко О. [6] показало, що модернізація аграрного виробництва, впровадження інноваційних технологій і підвищення рівня доданої вартості продукції слугують передумовами зростання експортного потенціалу.

На думку Бондар В. Ю. [7], на формування та реалізацію експортного потенціалу підприємств впливає сукупність взаємопов'язаних факторів, які доцільно згрупувати за рівнем їх прояву.

До першої групи належать загальні зовнішні чинники, що визначають умови функціонування промислових підприємств на міжнародних ринках. Серед них виділяються розвиток науково-технічного прогресу, політична ситуація, кон'юнктура світових ринків, особливості державного регулювання, а також діяльність міжнародних організацій, які формують правила зовнішньоекономічної взаємодії.

Другу групу становлять фактори, які безпосередньо впливають на експортні можливості конкретного підприємства. До них належать поведінка клієнтів і конкурентів, механізми державної підтримки національних експортерів, умови національного регуляторного середовища, взаємодія з постачальниками імпортних компонентів, розвиток міжнародної промислової кооперації, а також стан виробничої, транспортної та логістичної інфраструктури.

Третя група охоплює внутрішні чинники формування експортного потенціалу підприємства. Вони пов'язані з наявністю сучасного імпортного обладнання, розробленням та виробництвом інноваційної продукції, участю у міжнародних виробничих ланцюгах, забезпеченням імпортними комплектуючими для виготовлення експортно орієнтованої продукції, а також достатнім рівнем фінансового потенціалу підприємства.

Зараз усі аграрні ринки мають високу волатильність цін і значну конкуренцію. Крім того, вони залежать від глобального попиту та пропозиції. За таких умов підприємства мають адаптуватися до змін у світовій кон'юнктурі, здійснювати диверсифікацію ринків збуту та формувати конкурентні переваги. Ефективна реалізація експортного потенціалу пов'язана з розвитком зовнішньоекономічної діяльності, оптимізацією структури експорту та орієнтацією на продукцію з високою доданою вартістю [8].

Як і будь-яка інша діяльність, експортна супроводжується значними ризиками. Ризикова природа формування експортного потенціалу аграрних підприємств проявляється у високому рівні невизначеності, зумовленому впливом кліматичних, економічних, політичних і логістичних факторів. Зараз, в умовах війни, ці ризики значно посилюються, тим самим зумовлюючи необхідність диверсифікації експортних потоків і комплексного їх управління [9]. За таких умов, експортний потенціал набуває ознак адаптивної системи, здатної до трансформації під впливом зовнішніх змін.

Ризики проявляються на всіх етапах створення, нарощування та реалізації конкурентоспроможних експортних потоків і визначаються як внутрішніми, так і зовнішніми чинниками, що впливають на стабільність діяльності підприємства.

По-перше, кліматичні та природні фактори є наймастабнішими джерелами нестабільності. Зміни погодних умов, часті засухи, повені та інші екстремальні явища можуть значно зменшувати обсяги виробництва, знижувати якість продукції та порушувати строки виконання контрактів на зовнішніх ринках [10]. В умовах глобального потепління аграрні підприємства зіштовхуються із необхідністю впровадження адаптивних технологій та страхування врожаю, що стає невід'ємною частиною управління ризиками.

По-друге, економічні ризики пов'язані з коливаннями цін на продукцію, змінами валютних курсів, нестабільністю попиту на світових ринках та коливанням витрат на виробництво. Для аграрних підприємств це означає необхідність постійного моніторингу ринкових тенденцій, використання фінансових інструментів хеджування та диверсифікації ринків збуту [11].

По-третє, державне регулювання, санкції, зміни митного та податкового законодавства, а також геополітичні конфлікти обмежують доступ до зовнішніх ринків. Особливо актуально для України, де зовнішньоекономічна діяльність аграрних підприємств часто залежить від змін у законодавстві, торгових угодах і міжнародній політичній кон'юнктурі.

По-четверте, логістичні ризики, які включають порушення транспортних ланцюгів, недостатню перевізну інфраструктуру та проблеми з митним оформленням. Наявність ефективної логістики є критичною умовою для своєчасної доставки продукції, особливо на далекі та висококонкурентні ринки, такі як ЄС.

Тож, ризикова природа експортного потенціалу аграрних підприємств визначає потребу у системному підході до управління зовнішньоекономічною діяльністю. Комплексна оцінка та моніторинг ризиків, прогнозування їхнього впливу та розробка заходів щодо пом'якшення їхніх наслідків стають невід'ємною складовою стратегії підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств на світовому ринку.

Для системного розуміння ризикової природи формування експортного потенціалу аграрних підприємств доцільно структурувати ключові фактори невизначеності та оцінити їхній потенційний вплив на зовнішньоекономічну діяльність. В табл. 1. Узагальнено основні категорії ризиків, їхні прояви, можливі наслідки для експортного потенціалу та заходи щодо пом'якшення негативного впливу.

Кліматичні, економічні, політичні та логістичні ризики взаємопов'язані й можуть чинити синергетичний ефект, що ускладнює прогнозування та планування експортної діяльності. Інтеграція оцінки ризиків під час формування експортного потенціалу аграрного підприємства є необхідною умовою не лише для мінімізації втрат, а й для створення стабільної та конкурентоспроможної експортної пропозиції на міжнародних ринках.

Але, незважаючи на високу залежність від ризиків, визначальною особливістю формування експортного потенціалу аграрних підприємств є його інтеграційний характер, який передбачає взаємозв'язок і взаємодію ключових складових: ресурсної, виробничої, інституційної, інфраструктурної та маркетингової. Важливо розглядати експортний потенціал не як сукупність окремих можливостей, а як цілісну систему, де ефективність кожного елементу залежить від взаємного узгодження та синхронності дій.

Як ми вже визначили раніше, ресурсна складова включає земельні, трудові, фінансові, матеріально-технічні та інтелектуальні ресурси, які формують базу для виробництва конкурентоспроможної продукції. Виробнича складова відповідає за оптимізацію технологічних процесів, підвищення продуктивності та забезпечення відповідності продукції міжнародним стандартам якості й безпеки.

Таблиця 1. Класифікація ризиків при формуванні експортного потенціалу аграрних підприємств

Категорія ризику	Сутність та прояви	Можливі наслідки для експортного потенціалу	Заходи пом'якшення ризиків
Кліматичні та природні	Засухи, повені, заморозки, шкідники	Зниження обсягів та якості продукції, порушення термінів експорту	Адаптивне землеробство, страхування врожаю, зрошувальні системи
Економічні	Коливання цін, валютні ризики, нестабільний попит	Зменшення прибутковості, ризик невиконання контрактів	Диверсифікація ринків, хеджування, фінансове планування
Політичні та інституційні	Зміни законодавства, санкції, геополітичні конфлікти	Обмеження доступу до ринків, підвищення витрат на ведення зовнішньоекономічної діяльності	Моніторинг законодавства, участь у міжнародних угодах, лобіювання
Логістичні	Перевантаження транспортних шляхів, порушення поставок, митні затримки	Несвоєчасна доставка, втрата контрактів, додаткові витрати	Розвиток логістичної інфраструктури, диверсифікація маршрутів, страхування транспорту

Джерело: узагальнено автором

Інституційна складова охоплює регуляторне, нормативно-правове та організаційне середовище, що впливає на зовнішньоекономічну діяльність, забезпечує доступ до фінансових і страхових інструментів та сприяє інтеграції підприємства в міжнародні торговельні мережі.

Інфраструктурна складова формує матеріально-технічну базу для логістики, транспортування та зберігання продукції, що є критично важливим для своєчасного й безпечного постачання на зовнішні ринки.

Маркетингова складова передбачає аналіз зовнішніх ринків, побудову ефективної системи просування продукції, формування бренду та комунікацію з потенційними партнерами. Саме маркетинг забезпечує поєднання внутрішніх ресурсів із вимогами міжнародного ринку, що є ключовим для створення доданої вартості та стабільного розвитку експортного потенціалу.

Взаємодія складових експортного потенціалу має синергетичний характер, за якого сумарний ефект перевищує суму окремих елементів. Зокрема, поєднання інноваційних технологій із ефективною логістикою та інституційною підтримкою створює передумови для формування стійких конкурентних переваг на зовнішніх ринках.

Експортний потенціал як динамічна економічна категорія не є статичним явищем, а перебуває у постійному розвитку під впливом внутрішніх та зовнішніх чинників. У зв'язку з цим у сучасній економічній науці існують підходи до його трактування через призму життєвого циклу, що дають змогу відобразити етапність становлення, реалізації та трансформації експортних можливостей суб'єктів господарювання.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Експортний потенціал аграрних підприємств це динамічна інтегрована система, формування якої визначається взаємодією ресурсних, виробничо-технологічних, інституційних, інфраструктурних і маркетингових складових. Ми дійшло до висновку, що наявність значної природно-ресурсної бази створює лише передумови для розвитку експорту, тоді як його стійкість залежить від технологічного рівня виробництва, ефективності управління та здатності підприємств адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

На основі аналізу джерел літератури в дослідженні систематизовано основні ризики формування експортного потенціалу, серед яких — кліматичні, економічні, політичні та інституційні, а також логістичні. Обґрунтовано необхідність їх комплексного врахування у процесі управління експортною діяльністю, зокрема шляхом диверсифікації ринків збуту та експортних маршрутів, технологічної модернізації й удосконалення логістичного забезпечення.

Загалом підвищення ефективності реалізації експортного потенціалу потребує узгодженого розвитку його ключових складових та посилення їхньої взаємодії. Перспективним напрямом подальших досліджень є розроблення методичного інструментарію для оцінювання рівня експортного потенціалу аграрних підприємств та обґрунтування стратегічних напрямів його розвитку з урахуванням ризиковості й мінливості міжнародного середовища.

Література

1. Якимчук В. Ю. Експортний потенціал агропродукції України в умовах війни: виклики та можливості. *Економіка та підприємництво*. 2023. Вип. 51. С. 158–171.
2. Нестерчук А. І. Сучасний стан та потенційні можливості земельних ресурсів України у вирішенні продовольчої безпеки світу. *Economics and Region*. 2022. № 4 (87). С. 28–34. DOI: https://doi.org/10.26906/EiR.2022.4(87).2779
3. Калина Т. Є., Ступень Р. М., Арзуманян Т. Ю. Земельно-ресурсний потенціал підприємств агробізнесу в умовах цифрових трансформацій. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Т. 9, № 4. С. 421–425. DOI: https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-4-65
4. Білоскурський Р. Р. Природно-ресурсний потенціал України у фокусі аналізу стану та перспектив використання. *Український соціум*. 2017. № 3 (62). С. 87–99. DOI: https://doi.org/10.15407/socium2017.03.087
5. Лаврів І. Методика дослідження експортного потенціалу аграрних підприємств. *Економіка і організація управління*. 2016. Вип. 4 (24). С. 288–294.
6. Вдовиченко О. Експортний потенціал аграрного виробництва: еволюція економічних теорій та сучасні парадигми. *Економічний дискурс*. 2025. Вип. 3. С. 7–16. DOI: https://doi.org/10.36742/2410-0919-2025-2-1
7. Бондар В. Ю. Експортний потенціал як фактор розвитку підприємств. *Молодий вчений*. 2023. С. 48–51. URL: https://molodyivchenyi.ua/omp/index.php/conference/catalog/download/28/567/1148-1
8. Кондратюк О., Стояненко І. Експортний потенціал агросектора України. *Scientia Fructuosa*. 2022. Т. 144, № 4. С. 26–51. DOI: https://doi.org/10.31617/1.2022(144)03
9. Корженівська Н. Л., Осадчук І. О., Сидорак Я. І. Експортний потенціал аграрної галузі України в умовах невизначеності та ризиків. *Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка*. 2024. Вип. 43. DOI: https://doi.org/10.37406/2706-9052-2024-2.21
10. The Impact of Disasters on Agriculture and Food Security 2025 – Digital solutions for reducing risks and impacts / FAO. Rome : FAO, 2025. DOI: https://doi.org/10.4060/cd7185en
11. OECD-FAO Agricultural Outlook 2023-2032 / OECD, FAO. Paris : OECD Publishing, 2023. DOI: https://doi.org/10.1787/08801ab7-en

References

1. Yakymchuk, V. Yu. (2023). Eksportnyi potentsial ahroproduktsii Ukrainy v umovakh viiny: vyklyky ta mozhlyvosti [Export potential of agricultural products of Ukraine in war conditions: Challenges and opportunities]. *Ekonomika ta pidpryiemnytstvo* [*Economics and Entrepreneurship*], (51), 158–171.
2. Nesterchuk, A. I. (2022). Suchasnyi stan ta potentsiini mozhlyvosti zemelnykh resursiv Ukrainy u vyrishenni prodovolchoi bezpeky svitu [Current state and potential capabilities of land resources of Ukraine in solving the world food security]. *Economics and Region*, (4(87)), 28–34. https://doi.org/10.26906/EiR.2022.4(87).2779
3. Kalyna, T. Ye., Stupen, R. M., & Arzumanyan, T. Yu. (2024). Zemelno-resursnyi potentsial pidpryiemstv ahrobiznesu v umovakh tsyfrovykh transformatsii [Land resource potential of agribusiness enterprises in the context of digital transformations]. *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky ta tekhniky* [*Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*], 9(4), 421–425. https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-4-65
4. Biloskurskyi, R. R. (2017). Pryrodno-resursnyi potentsial Ukrainy u fokusi analizu stanu ta perspektyv vykorystannia [Natural resource potential of Ukraine in the focus of analysis of the state and prospects of use]. *Ukrainskyi sotsium* [*Ukrainian Socium*], (3(62)), 87–99. https://doi.org/10.15407/socium2017.03.087
5. Lavriv, I. (2016). Metodyka doslidzhennia eksportnoho potentsialu ahrarnykh pidpryiemstv [Methodology of research of export potential of agricultural enterprises]. *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia* [*Economics and Organization of Management*], (4(24)), 288–294.
6. Vdovychenko, O. (2025). Eksportnyi potentsial ahrarnoho vyrobnytstva: evoliutsiia ekonomichnykh teorii ta suchasni paradyhmy [Export potential of agricultural production: Evolution of economic theories and modern paradigms]. *Ekonomichnyi dyskurs* [*Economic Discourse*], (3), 7–16. https://doi.org/10.36742/2410-0919-2025-2-1
7. Bondar, V. Yu. (2023). Eksportnyi potentsial yak faktor rozvytku pidpryiemstv [Export potential as a factor of enterprise development]. *Molodyi vchenyi* [*Young Scientist*], 48–51. https://molodyivchenyi.ua/omp/index.php/conference/catalog/download/28/567/1148-1
8. Kondratiuk, O., & Stoianenko, I. (2022). Eksportnyi potentsial ahrosektora Ukrainy [Export potential of the agrarian sector of Ukraine]. *Scientia Fructuosa*, 144(4), 26–51. https://doi.org/10.31617/1.2022(144)03
9. Korzhenivska, N. L., Osadchuk, I. O., & Sydorak, Ya. I. (2024). Eksportnyi potentsial ahrarnoi haluzi Ukrainy v umovakh nevyznachenosti ta ryzykiv [Export potential of the agrarian sector of Ukraine in conditions of uncertainty and risks]. *Podilskyi visnyk: silske hospodarstvo, tekhnika, ekonomika* [*Podilian Bulletin: Agriculture, Engineering, Economics*], (43). https://doi.org/10.37406/2706-9052-2024-2.21
10. FAO. (2025). *The Impact of Disasters on Agriculture and Food Security 2025: Digital solutions for reducing risks and impacts*. FAO. https://doi.org/10.4060/cd7185en
11. OECD, & FAO. (2023). *OECD-FAO Agricultural Outlook 2023-2032*. OECD Publishing. https://doi.org/10.1787/08801ab7-en

Стаття надійшла до редакції / Received 02.08.2026 **Прийнята до друку / Accepted 15.08.2026**
Опубліковано/ Published 04.09.2026